

Postup pri uchádzaní sa o finančnú náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania lesného pozemku podľa § 61e zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

Tento postup je výstupom úlohy riešenej v rámci kontraktu č. 525/2019/MPRVSR-710 uzavretého medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Národným lesníckym centrom

Tento postup je určený pre vlastníkov, správcov, prípadne obhospodarovateľov lesa, ktorí boli obmedzení pri bežnom hospodárení v lesoch na základe uplatnenia podmienok orgánov ochrany prírody v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a na základe rozhodnutí orgánov ochrany prírody vydaných na jeho základe, a ktorí sa rozhodli požiadať príslušný orgán ochrany prírody o vydanie rozhodnutia o priznaní finančnej náhrady zodpovedajúcej tomuto obmedzeniu.

Právne rámce

1. Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, najmä Čl. 20, ods. 4
2. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPK“), najmä § 61e
3. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku
4. Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch“)
5. Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“)
6. Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o katastri“)
7. Vyhláška Úradu geodézie kartografie a katastra SR č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov
8. Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“)

Nárok na finančnú náhradu

Obmedzenie bežného obhospodarovania podľa zákona o OPK sa týka všetkých činností, pri ktorých môže k obmedzeniu z titulu zákona o OPK dôjsť, pričom za definovanie bežného obhospodarovania pri lesných pozemkoch podľa § 61 ods. 2 písm. c) zákona o OPK sa považuje to, ako je bežné hospodárenie v lesoch definované v § 2 písm. k) zákona o lesoch.

V zmysle § 61e ods. 1 zákona o OPK, ak nebola uzavretá zámenná zmluva, nájomná zmluva, kúpna zmluva alebo zmluva o starostlivosti a dochádza v dôsledku obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených zákonom o OPK alebo na jeho základe k obmedzeniu bežného obhospodarovania, **patrí vlastníkovi finančná náhrada** s výnimkou prípadov podľa odsekov 3, 5 a 10 písm. e). Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že finančná náhrada patrí výlučne vlastníkovi pozemku, resp. správcovi lesného pozemku vo vlastníctve štátu.

V zmysle § 104g ods. 6 zákona o OPK má správca pozemkov vo vlastníctve štátu nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania, len ak tento nárok vznikne:

- a) právoplatnosťou rozhodnutia o schválení programu starostlivosti o lesy alebo jeho zmeny, v ktorých boli uplatnené obmedzujúce požiadavky orgánu ochrany prírody po 1. januári 2020,
- b) právoplatnosťou rozhodnutia orgánu ochrany prírody s určenými obmedzujúcimi podmienkami vykonávania činnosti alebo jej zákazu po 1. januári 2020.

Nárok na finančnú náhradu v zmysle § 61e ods. 3 zákona o OPK **nevzniká**, ak:

- a) sa pozemok nachádza v súkromnom chránenom území alebo jeho ochrannom pásme alebo v obecnom chránenom území,
- b) náhrada bola uhradená predchádzajúcemu vlastníkovi pozemku,
- c) vlastník pozemku uzavrel zámennú zmluvu, nájomnú zmluvu, kúpnu zmluvu alebo zmluvu o zabezpečení zmluvnej starostlivosti (§ 61a až § 61d zákona o OPK),

Oprávnenie na uplatnenie nároku na finančnú náhradu

V zmysle § 61e ods. 4 zákona o OPK je osobou oprávnenou na uplatnenie nároku na finančnú náhradu:

- a) **vlastník pozemku**; ak je vlastníkom pozemku štát, je touto osobou správca pozemku,
- b) **zástupca určený spoluvlastníkmi**, ak je pozemok v podielovom spoluvlastníctve, alebo
- c) **pozemkové spoločenstvo**, ak je pozemok súčasťou spoločnej nehnuteľnosti alebo spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti.

V zmysle § 61e ods. 5 zákona o OPK, ak vlastník pozemok sám neobhospodaruje, **môže nárok na finančnú náhradu uplatniť nájomca pozemku, ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy.**

Stanovenie výšky finančnej náhrady

V zmysle § 61e ods. 5 zákona o OPK sa výška finančnej náhrady určí z rozdielu nákladov a výnosov vykonávania činností pri bežnom hospodárení v lesoch a pri spôsobe hospodárenia v lesoch vyplývajúcom zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených zákonom o OPK alebo na jeho základe. Finančnú náhradu orgán ochrany prírody zníži o výšku podpory alebo dotácie poskytovanej z verejných zdrojov na kompenzáciu znížených výnosov alebo zvýšených nákladov pri hospodárení v lesoch (podľa zákona o lesoch) a o výšku oslobodenia od dane z nehnuteľnosti za obdobie, za ktoré sa poskytuje.

V nadväznosti na už uvedené, sa podľa § 61 ods. 2 písm. b) zákona o OPK pod bežným obhospodarovaním okrem iného rozumie aj bežné hospodárenie v lesoch s odkazom na ustanovenie § 2 písm. k) zákona o lesoch, podľa ktorého, sa pod bežným hospodárením v lesoch rozumie taký spôsob vykonávania obnovy lesa, výchovy lesa, ťažby, prepravy dreva, sprístupňovania lesa, lesníckotechnických meliorácií, zahrádzania bystrín a ochrany lesa, ktorý aj bez požiadaviek vyplývajúcich zo zákazov alebo iných podmienok a obmedzení ustanovených osobitnými predpismi (napríklad zákon o OPK) alebo zo zákazov alebo iných podmienok a obmedzení uložených na ich základe, umožňuje pri dodržaní zákona o lesoch

trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch; zákazy alebo iné podmienky a obmedzenia ustanovené týmito osobitnými predpismi nie sú touto definíciou dotknuté.

Výšku finančnej náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v lesoch stanovujú znalci z odboru Lesníctvo, odvetvie Odhad hodnoty lesov (zákon o znalcoch), znaleckým posudkom, a to na základe objednávky oprávnenej osoby. Podkladom pre vypracovanie znaleckého posudku bývajú predovšetkým:

- **program starostlivosti o lesy** vzťahujúci sa k pozemku, ktorý je predmetom uplatnenia náhrady **platný v čase, za ktorý sa náhrada uplatňuje**, t.j. *program starostlivosti o lesy, ktorý bol (vo svojom čase) schválený právoplatným rozhodnutím orgánu štátnej správy lesného hospodárstva v správnom konaní, a teda obsahuje, ak sa uplatnil, zapracované obmedzujúce požiadavky*
- program starostlivosti o lesy vzťahujúci sa k pozemku, ktorý je predmetom uplatnenia náhrady, **vyhotovený v limitoch definície bežného hospodárenia v lesoch [§ 2 písm. k) zákona o lesoch], t.j. bez obmedzujúcich požiadaviek.** *Tento (druhý) program starostlivosti o lesy musí byť vypracovaný samostatne, držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy (ak „platný“ program starostlivosti o lesy neobsahuje zapracované požiadavky a je vypracovaný v intenciách definície bežného hospodárenia v lesoch, tento „druhý“ program starostlivosti sa nevyhotovuje)*
- porastová mapa
- kópie dokladov potvrdzujúcich obmedzenie bežného hospodárenia v lesoch, najmä právoplatné rozhodnutie orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, z ktorého takéto obmedzenie vyplýva
- iné; podklady zabezpečené znalcom z verejne prístupných zdrojov a poskytnuté obhospodarovateľom lesa v závislosti od konkrétneho zadania a spôsobu obmedzenia bežného obhospodarovania

Je výhodou, ak znalec v posudku stanoví aj výšku oslobodenia od dane z pozemku, ktorý je predmetom náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania (zákon o miestnych daniach a všeobecne záväzné nariadenie príslušnej obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady). Je tak možné zabezpečiť ďalší objektivizovaný podklad k stanoveniu výšky oslobodenia od dane z nehnuteľnosti za obdobie, za ktoré sa má finančná náhrada uplatniť.

Lehoty a miesto na uplatnenie nároku na finančnú náhradu, zánik nároku na vyplatenie finančnej náhrady

V zmysle § 61e **ods. 6** zákona o OPK začína nárok na finančnú náhradu plynúť dňom nadobudnutia:

- a) účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlasuje chránené územie alebo menia podmienky jeho ochrany, z ktorého vyplýva obmedzenie bežného obhospodarovania,
- b) právoplatnosti rozhodnutia o schválení programu starostlivosti o lesy alebo jeho zmeny, v ktorých boli uplatnené obmedzujúce požiadavky orgánu ochrany prírody,
- c) právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany prírody o nepovolení výnimky na odstránenie následkov škôd v lesoch spôsobených škodlivými činiteľmi, alebo

- d) právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany prírody s určenými obmedzujúcimi podmienkami vykonávania činnosti alebo jej zákazu.

V zmysle § 61e ods. 7 zákona o OPK možno nárok na finančnú náhradu uplatniť ***pisomnou žiadosťou na okresnom úrade v sídle kraja v trojročnej lehote***, ktorá, ak ide o obmedzenia na lesných pozemkoch, ***začína plynúť dňom vzniku nároku podľa odseku 6***.

Podľa § 61e ods. 10 zákona o OPK nárok na vyplatenie finančnej náhrady zaniká, ak:

- a) ***uplynula lehota podľa odseku 7***,
- b) odpadol dôvod obmedzenia bežného obhospodarovania podľa tohto zákona
- c) oprávnená osoba nedodržala obmedzenia bežného obhospodarovania
- d) oprávnená osoba nezabezpečila dodržanie obmedzení, okrem prípadov, ak ide o mimoriadne okolnosti, najmä následky prírodných pomerov, ktoré oprávnená osoba nespôsobila, a nemožno predpokladať, že by ich odvrátila alebo ich následky mohla odvrátiť alebo prekonať
- e) vlastník pozemku uzavrel zámennú zmluvu, nájomnú zmluvu, kúpnu zmluvu alebo zmluvu o zabezpečení zmluvnej starostlivosti (§ 61a až § 61d zákona o OPK)

Spôsoby vyplácania finančnej náhrady

V zmysle § 61e ods. 8 zákona o OPK sa finančná náhrada na lesných pozemkoch vypláca každoročne vyplatením pomernej časti z celkovej sumy náhrady za obdobie platnosti programu starostlivosti o lesy po uplynutí roku, za ktorý sa vypláca, ak oprávnená osoba nepožiadala o vyplatenie finančnej náhrady za viac rokov. Ak oprávnená osoba požiadala o vyplatenie finančnej náhrady za viac rokov, finančná náhrada sa vypláca po uplynutí rokov, za ktoré sa vypláca.

Podľa § 61e ods. 9 zákona o OPK o nároku na vyplatenie finančnej náhrady a zániku tohto nároku podľa odseku 6 písm. b) až d) rozhoduje okresný úrad v sídle kraja, v územnej pôsobnosti ktorého sa dotknutý pozemok nachádza. Orgán, ktorý rozhodol o nároku na vyplatenie finančnej náhrady, je povinný viesť evidenciu rozhodnutí o vyplatení finančnej náhrady. Finančná náhrada sa poskytuje zo štátneho rozpočtu a je splatná do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej priznaní.

Postup pri príprave žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady za obmedzenie bežného hospodárenia v lesoch

Zoznam obligatórnych príloh žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania lesného pozemku je uvedený v Nariadení vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z.z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku.

Od roku 2014 v dôsledku prijatia protibyrokratických zákonov došlo k zmenám v postupoch orgánov štátnej správy, orgány ochrany prírody nevynímajúc, a v súčasnosti orgány štátnej správy nemôžu požadovať predloženie dokladov, ktoré vedia tieto orgány získať v rámci svojej úradnej povinnosti. Citované nariadenie vlády SR je z roku 2014 a požaduje predloženie viacerých dokumentov, ktoré už sú súčasťou napr. registra právnických osôb alebo iných otvorených registrov, a preto by si ich tieto orgány mali k svojmu konaniu

zabezpečiť sami (napr. výpis z registra pozemkových spoločenstiev sa dá získať z registra právnických osôb).

Žiadosť o vyplatenie finančnej náhrady obsahuje:

- a) **identifikačné údaje** o osobe oprávnenej na uplatnenie nároku na finančnú náhradu – *je potrebné uviesť minimálne nasledujúce údaje: obchodné meno právnickej osoby, IČO, názov ulice, číslo domu, názov obce, PSČ, názov okresu, číslo účtu v tvare IBAN, resp. obdobné identifikačné údaje fyzickej osoby*
- b) **zoznam dotknutých pozemkov** označených parcelným číslom podľa registra „C“ alebo registra „E“, ich výmeru a druh pozemku, číslo listu vlastníctva alebo pozemkovoknižnej vložky s uvedením kraja, okresu, obce, katastrálneho územia – *je možné ako podklad využiť aj odkaz na zoznam dotknutých pozemkov v prílohe žiadosti - v znaleckom posudku v časti identifikáciu predmetu posúdenia vykonanú znalcom pri vypracovaní znaleckého posudku, v prípade, ak sú uvedené údaje zoznamom dotknutých pozemkov medzi žiadosťou a znaleckým posudkom totožné*

Prílohu žiadosti tvorí:

- a) **doklad oprávňujúci žiadateľa na podanie žiadosti**, najmä
 1. písomné splnomocnenie spoluvlastníkov pozemku s úradne osvedčenými podpismi pre osobu oprávnenú na uplatnenie nároku na finančnú náhradu [§ 61e ods. 4 písm. b) zákona] – *v prípade, ak musí konať za žiadateľa viac osôb, je potrebné osvedčiť podpis každej konajúcej osoby (napr. pri pozemkových spoločenstvách je potrebné overiť podpisy tých osôb, ktoré podávajú/podpisujú žiadosť za pozemkové spoločenstvo)*
 2. výpis z registra pozemkových spoločenstiev – *vydá na základe žiadosti príslušný okresný úrad, pozemkový a lesný odbor, v zmysle protibyrokratického zákona si tento výpis má zabezpečiť konajúci orgán štátnej správy na podklade identifikačných údajov žiadateľa – pozemkového spoločenstva; žiadateľ by však mal k tejto časti svojej žiadosti uviesť, že výpis je verejne prístupný v registri právnických osôb*
 3. nájomná zmluva, ak z nej žiadateľovi vyplýva právo na podanie žiadosti (§ 61e ods. 5 zákona) – *postačuje fotokópia nájomnej zmluvy*
- b) **identifikácia parcel** podľa osobitného predpisu (v zmysle § 69 zákona o katastri), ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je zapísané na liste vlastníctva – *vydá na základe žiadosti príslušný okresný úrad, katastrálny odbor, resp. sa táto podmienka splní v rámci nasledujúceho bodu c) tohto postupu.*
- c) **grafický prienik stavu katastra nehnuteľností s dielcami** tvoriacimi predmet finančnej náhrady na lesných pozemkoch – *môže na základe objednávky vyhotoviť Národné lesnícke centrum, odborne spôsobilá osoba na vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy, znalec pri vypracovaní znaleckého posudku alebo geodet, nevyhnutným predpokladom je však zabezpečenie porastovej a katastrálnej mapy vo výmennom formáte*
- d) **grafický prienik stavu katastra nehnuteľností s iným mapovým podkladom**, ak je nevyhnutný na výpočet finančnej náhrady – *obdobne ako v bode c),*
- e) **kópie dokladov potvrdzujúcich obmedzenie bežného obhospodarovania**, najmä právoplatné rozhodnutie orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, z ktorého obmedzenie bežného obhospodarovania vyplýva – *napr. rozhodnutie o zákaze*

spracovania náhodnej ťažby, rozhodnutie o schválení programu starostlivosti o lesy, atď.

- f) **výpis z opisu porastov a návrhu hospodárskych opatrení podľa programu starostlivosti o lesy pre dielce zodpovedajúci bežnému obhospodarovaniu pozemku (t.j. bežnému hospodáreniu v lesoch)**, ktorý vychádza zo skutočného stavu porastu, zohľadňuje modely bežného hospodárenia a je vypracovaný a potvrdený odbornou spôsobilou osobou na vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy alebo iné podklady s obmedzujúcimi požiadavkami orgánov štátnej správy ochrany prírody a krajiny zapracované do programu starostlivosti o lesy, ak ide o porastovú plochu lesných pozemkov - *s ohľadom sa konkrétne konanie sa niekedy vyhotoví aj „druhý“ program starostlivosti o lesy, pozri vyššie v podkladoch pre vyhotovenie znaleckého posudku*
- g) **znalecký posudok o výpočte finančnej náhrady vrátane podkladov, na ktorých základe bol znalecký posudok vypracovaný**, ak nie sú predložené podľa písmen a) až f), a doklad o vyúčtovaní nákladov za jeho vypracovanie – *vypracuje znalec z Odboru Lesníctvo, odvetvie Odhad hodnoty lesov*
- h) **čestné vyhlásenie o majetkovej ujme, náhrade za obmedzenie bežného obhospodarovania alebo inej náhrade** vzťahujúcej sa na dotknutý pozemok s uvedením obdobia, za ktoré bola uhradená **do termínu podania žiadosti**, ak ide o obmedzenie výkonu činnosti na základe požiadavky orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny – *v prípade, ak musí konať za žiadateľa viac osôb (napr. pri pozemkových spoločenstvách), je potrebné podpísať čestné vyhlásenie týmito osobami spoločne na jednom dokumente, podpisy konajúcich osôb nemusia byť overené*
- i) **čestné vyhlásenie o výške dotácií alebo príspevkov zo štátneho rozpočtu** poskytnutých na úhradu zvýšených nákladov na obhospodarovanie pozemku oproti bežnému obhospodarovaniu do termínu podania žiadosti – *v prípade, ak musí konať za žiadateľa viac osôb (napr. pri pozemkových spoločenstvách), je potrebné podpísať čestné vyhlásenie týmito osobami spoločne na jednom dokumente, podpisy konajúcich osôb nemusia byť overené*
- j) **výpočet výšky dane z nehnuteľností na dotknutých pozemkoch, o ktorú bol žiadateľ oslobodený** (v zmysle § 17 zákona o miestnych daniach) za obdobie, na ktoré si uplatňuje finančnú náhradu – *v prípade ak výpočet výšky dane z nehnuteľností nebol vykonaný znalcom v znaleckom posudku, je potrebné vykonať samostatný výpočet v zmysle zákona o miestnych daniach a všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorého účinnosť sa vzťahuje k obdobiu, za ktoré sa náhrada uplatňuje, pričom je potrebné zohľadniť aj kategóriu lesa, do ktorej by bol pozemok zaradený v prípade neuplatnenia obmedzujúcich podmienok orgánov ochrany prírody*
- k) doklad o rozhodnutí o využití územia alebo o povolení činnosti podľa osobitných predpisov (napríklad § 11 a 12 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, § 13, 32, 33, 39, 39b, 39c a 40 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, § 24 až 28 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, § 29 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 4 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých

*zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov, § 5 a 6 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov); **doklad sa nevyžaduje, ak sa žiadosť vzťahuje na uplatnenie finančnej náhrady pri poľnohospodárskej a lesníckej činnosti.***

Žiadateľ môže na podporu svojej žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady priložiť aj iné písomné a mapové doklady preukazujúce splnenie podmienok na úhradu finančnej náhrady.

Ak sa žiadosť uplatňuje na vyplatenie pomernej časti finančnej náhrady na lesných pozemkoch, žiadateľ predkladá:

- a) **pri prvej žiadosti o vyplatenie pomernej časti finančnej náhrady všetky vyššie uvedené prílohy** a výpočet výšky pomernej časti finančnej náhrady za kalendárne roky, za ktoré sa finančná náhrada uplatňuje,
- b) **pri ďalšej žiadosti o vyplatenie pomernej časti finančnej náhrady**, ktorá nasleduje najmenej rok po uplynutí kalendárneho roku, za ktorý sa pomerná časť finančnej náhrady uplatňovala, **žadateľ predkladá len:**
 1. **čestné vyhlásenie, že nedošlo k zmenám skutočností** uvedených v prvej žiadosti o vyplatenie pomernej časti finančnej náhrady,
 2. **doklad o priznaní pomernej časti finančnej náhrady za predchádzajúce kalendárne roky,**
 3. **výpočet pomernej časti finančnej náhrady za kalendárne roky, za ktoré sa pomerná časť finančnej náhrady uplatňuje.**

Spôsob výpočtu finančnej náhrady na lesnom pozemku

Spôsob výpočtu finančnej náhrady na lesnom pozemku je uvedený v prílohe č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z.

Finančná náhrada na lesnom pozemku **v dôsledku straty alebo zníženia výnosu z dreva** je rozdiel výnosu z ťažby dreva pri bežnom obhospodarovaní a výnosu z ťažby dreva pri obmedzenom obhospodarovaní v dielcoch alebo ich častiach, v ktorých obmedzenie vzniklo. Finančná náhrada sa vzťahuje na obdobie platnosti programu starostlivosti o lesy [§ 61e ods. 6 písm. b) zákona o OPK] a vychádza zo skutočného stavu porastu so zohľadnením modelov bežného a obmedzeného hospodárenia a uplynulej časti obnovnej doby. Finančnú náhradu na lesných pozemkoch s predpisom výchovných ťažieb pri bežnom obhospodarovaní možno uplatniť, len ak ide o hmotový predpis ťažby v programe starostlivosti o lesy. Po úplnom nahradení straty výnosu z dreva v dielcoch vzniká nový nárok na finančnú náhradu až po uplynutí periódy rubnej doby bežného obhospodarovania.

Finančná náhrada na lesnom pozemku **v dôsledku zvýšených nákladov obhospodarovania** je rozdiel medzi skutočnými nákladmi na požadované obhospodarovanie, ktoré vychádza z obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody ustanovených zákonom, a nákladmi na bežné obhospodarovanie v dielcoch alebo ich častiach.

Finančná náhrada na lesnom pozemku **v dôsledku obmedzenia spracovania dreva pri odstraňovaní následkov mimoriadnych okolností a nepredvídaných škôd v lesoch** (v zmysle § 28 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch) sa určuje podľa obdobne ako vo vyššie uvedených prípadoch so zohľadnením výnosov zo spracovaného dreva a uhradených náhrad v predchádzajúcich obdobiach.

Výsledná hodnota finančnej náhrady na lesnom pozemku sa vypočíta ako súčet odôvodnených čiastkových náhrad uvedených v prílohe č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z.z., v písmenách A až E, od ktorého sa odpočíta výška oslobodenia od dane z pozemkov, výška nájomného alebo odplaty za zmluvnú starostlivosť za obdobie trvania nájmu alebo zmluvnej starostlivosti a výška vyplatených dotácií alebo príspevkov zo štátneho rozpočtu (napríklad § 60 zákona o OPK, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 499/2008 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, vyhláška č. 320/2011 Z. z. o rozsahu, spôsobe a o podmienkach poskytovania podpory v lesnom hospodárstve a rozvoji vidieka) vzťahujúcich sa na predmet ujmy a obdobie, na ktoré sa uplatňuje.

Z podkladov a skúseností okresných úradov v sídlach krajov SR je uvedený **prehľad najčastejšie sa vyskytujúcich nedostatkov pri podávaní žiadosti** o finančnú náhradu podľa § 61e zákona č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov:

- Podanie žiadosti neoprávnenou osobou, chýbajúce, prípadne neoverené splnomocnenie na konanie pri podaní žiadosti o úhradu finančnej náhrady môže viesť k zastaveniu konania o priznaní náhrady.
- Omeškanie lehoty na podanie žiadosti o finančnú náhradu, pričom márnym uplynutím zákonnej lehoty nárok na uplatnenie náhrady zaniká.
- Predloženie nedostatočných, resp. nekompletných podkladov príslušnému okresnému úradu v sídle kraja, odboru starostlivosti o životné prostredie v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z.z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku, čo má spravidla za následok predĺženie konania o priznaní náhrady, a tým aj samotné predĺženie lehoty vyplatenia náhrady (napr. chýbajúci doklad o vyúčtovaní nákladov za vypracovanie znaleckého posudku).
- V prípade nejasností v postupe znalca pri vypracovaní znaleckého posudku je potrebné spravidla vypracovať znalcom podľa usmernenia konajúceho úradu doplnok k znaleckému posudku, v zložitejších prípadoch aj kontrolný posudok ďalším znalcom, čo má takisto za následok predĺženie konania o priznaní náhrady.
- Nesprávne údaje uvádzané v žiadosti v zozname o pozemkoch s obmedzením (napr. číslo parcely, záväzný druh pozemku, výmera, atď.), prípadne v identifikácii pozemkov, nesprávne vypočítaná výška náhrady, čo má za následok takisto predĺženie konania o priznaní náhrady.